Official organ of
the Lithuanian
Alliance of America

Tėvynė
The Homeland

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

Vol. 107 Nr.1 (2007)

JAV sostinėje pastatytas komunizmo aukoms paminklas

Paminklo atidengimo apeigose dalyvauja JAV prez. George Bush, sąžinės kaliniai prel. Alfonsas Svarinskas ir ses. Nijolė Sadūnaitė

Šią vasarą ypatingomis iškilmėmis JAV Prezidentas George Bush atidengė Washingtone ilgai lauktą paminklą komunizmo aukoms atminti.

Iškilmėse dalyvavo šimtai dalyvių — diplomatinio korpuso atstovai, tarp jų ir Lietuvos Respublikos ambasadorius Audrius Bruzga, Kongreso ir vyriausybės nariai, žiniasklaidos atstovai iš JAV ir iš daugel užsienio kraštų. Amerikos Lietuvių Taryba į iškilmes pakvietė prelatą Alfonsą Svarinską ir seselę Nijolę Sadūnaitę iš Lietuvos. Jie visą savaitę išbuvo JAV sostinėje ir atstovavo Lietuvos laisvės kovotojams daugelyje renginių.

Iškilmes pradėjo paminklo komiteto pirmininkas dr. Lee Edwards. Invokacija sukalbėti buvo pakviestas Vatikano Nuncijus. Savo maldoje jis prisiminė visas komunizmo aukas ir pavedė jas Dievo globai. Prezidentas G. Bushas, savoje apžvalginėje kalboje, pabrėždamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos kovą prieš tironiją, prisiminė žiaurius trėmimus į Sibirą. Jo ypatingai stipri kalba sukėlė dalyvių minią ant kojų. Kongreso Atstovų rūmų užsienio reikalų komiteto pirmininkas Tom Lantos, savo kalboje apkaltino neseniai iš valdžios balno iškritusius Prancuzijos Chirac ir Vokietijos Schroeder už jų pateikiavimą Rusijos Putinui. (Vėliau teko sužinoti, kad dėl jo stipraus pasisakymo, protestą išreiškė Vokietijos ambasada. Mat, jis juos pavadino ,,politinėmis prostitutėmis”.) Tai buvo plačiai komentuojama spaudoje. Beje, Washingtono spauda aplamai nepagailėjo dėmesio paminklo atidengimui. Tiek *Washington Post*, tiek *Washington Times,* dienraščiai plačiai aprašė paminklo atidengimo iškilmes. Abudu laiksraščiai dar idėjo ir spalvotų nuotraukų iš paminklo atidengimo.

Dėmesio susilaukė ir mūsų svečiai iš Lietuvos — prel. Svarinskas ir ses. Sadūnaitė. Su jais pokalbius pravedė Washingtono žinių radio stotis, čekų televizijos žurnalistai bei Reuterio žinių agentūros atstovai.

(perkelta į 5 pusl.)

,,Demokratijos deivė” — paminklas atminti visas komunizmo aukas atidengtas JAV valstybės sostinėje ***“The Godess of Domocracy”, a monument to the victims of Communism was dedicated in our nation’s capital.***

In this issue:

3 Remembering SLA leader Paul Dargis

4 President Bush unveils Victims of Communism memorial

10 Lithuanians of North Kittitas County, Washington

PREZIDENTO ŽODIS:

SLA gyvuoja ir gyvuos

Mieli Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai,

Jūs turbūt džiaugiatės, kad "Tėvynė" ir toliau eina. Mes stengsimės, kad ji Jus lankytų kuo dažniau. Juk tai Jūsų oficialus organas, per kurį Jus sužinote viską apie SLA.

Pernai paminėjome SLA, šios seniausios lietuvių organizacijos visame pasaulyje 120 metų gyvavimo sukaktį. Tiek metų išgyvenusi organizacija matė ir šilto, ir šalto, vienu laikotarpiu turėjusi net keliolika tūkstančių narių. Tačiau amžius daro savo. Narių gretos dabar, kurios daugumoj susideda iš sodraus amžiaus asmemų, palaipsniui ima gausiai retėti, o jų vieton pakaitalo gan sunku gauti.

SLA yra vienintėlė lietuviška fraternalinė organizacija Amerikoje padėti savo tautiečiams nelaimėje, apdraudžiant jų gyvybes už prieinamą kainą. Organizacija atleista nuo visų valstybinių mokesčių, iš narių surinkti draudimo mokesčiai yra saugiau investuojami ir iš gautų pajamų išlaikoma organizacijos administracija, leidžiama ,,Tėvynė", kuri nemokamai siuntinėjama nariams, spaudai bei kitoms organizacijoms, skiriamos paramos švietimui, kultūriniams reikalams ir net stipendijos narių vaikams. Paramai skiriamos sumos priklauso nuo naujai įstojančių narių ir nuo jų įnašo dydžio. Naujų narių, ypač jaunesnio amžiaus, ir apsidraudžiančių didesnėm sumom skaičius yra nepaprastai sumažėjęs. Tai ir parama proporcingai yra sumažėjusi.

SLA vykdomoji valdyba yra susirūpinusi, kad mūsų organizacija toliau nemažėtų, o augtų. Kad ji augtų ir stiprėtų reikia nuolat didinti jos narių skaičių, ypatingą dėmesį skiriant į naujuosius ateivius, kurių šiame krašte jau priskaičiuota virš šimto tūkstančio. Tačiau Juos pasiekti yra gan sunkoka. Jų dauguma, sudaro jaunesnės kartos šeimos, mažai dėmesio skiriančios betkokiai apdraudai. Ir SLA pastangos juos pasiekti per spaudą liko be dėmesio. Praeities patirtis rodo, kad beveik visi SLA nariais tapo dėka pasišventusių narių, taip vadinamų orgonizatorių. Bet ir *to* trūksta šiandien. Todėl SLA ir ieško tokių asmenų, kurie pajėgtų tapti tokiais organizatoriais, norinčiais dirbti laisvslaikiu ir gauti atlyginimą už kiekvieną užverbuotą narį į šią garbingą, seniausią lietuvių organizaciją. Suinteresuoti asmenys del sąlygų ir reikalavimų gali kreiptis į SLA viceprezidentą, adv. Saulių Kuprį, tel. 708-997-1861.

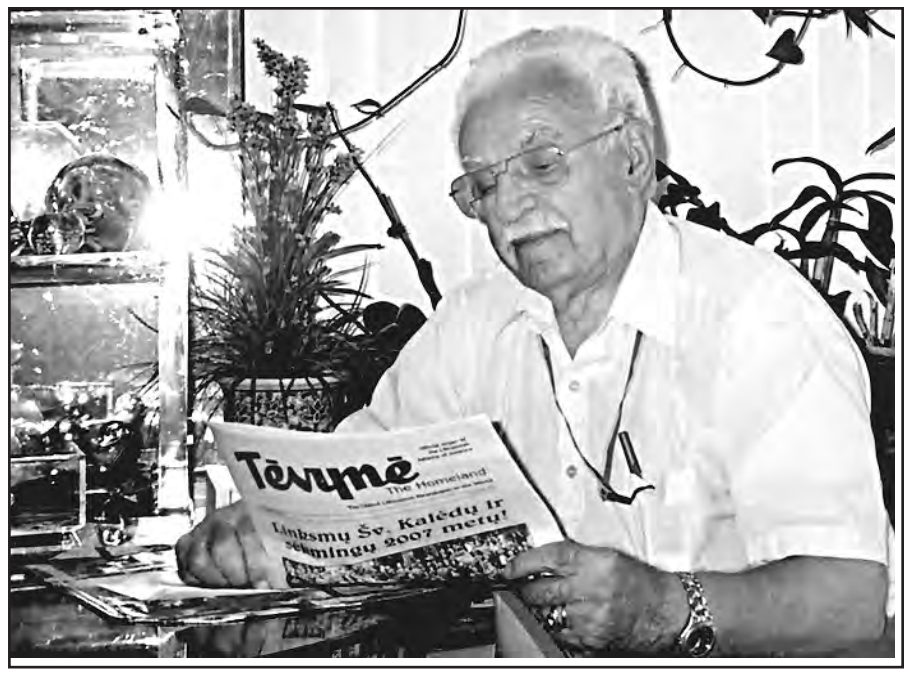

SLA Prezidentas Kęstutis K. Miklas

Tegyvuoja Susivienijimas Lietuvių Amerikoje!
Kęstutis K. Miklas,
Prezidentas

Dar vieną „Tėvynės" numerį išleidžiant

Štai jūsų rankose jau antrasis SLA organo — atgimusios ,,Tėvynės" numeris. Nelengva buvo leidinį atgaivinti, sunkoka jį išlaikyti, nes pasikeitė ,,Tėvynės" redakcija, administracija, spaustuvė, buvo prarastas pašto antrosios klasės privilegijos ir kt.

Bet po truputį bandome įeiti į normalesnes vėžes ir po mėnesio, kito tikimės, visai ,,sunormalėti".

Smagu buvo gauti padrąsinančių laiškų, sveikinimų, gražių linkėjimų. Atrodo, kad ,,Tėvynė" yra laukiamas svečias SLA narių tarpe bei kitų mūsų tautiečių tarpe, kuriems yra mielas kiekvienas lietuviškas leidinys, ypatingai seniausiais lietuvių organizacijos organas, pats jau įžengęs į antrąjį savo gyvavimo šimtmetį.

Buvo miela susilaukti laiškučio ir iš Martyno Mažvydo nacionalinės bibliotekos Vilniuje ,,Lituanikos" skyriaus vedėjos Silvijos Vėlavičienės, panorėjusios tuoj pat gauti mūsų leidinį, kurį jau prieš daugelį metų pradėjo katalaguoti, bet be jokio pranešimo apie keturius metus dingusį iš horizonto.

Tikiuosi, kad ateityje tokių skylių nepasitaikys ir ,,Tėvynė" gyvuos tol kol ,,Susivienijimas Lietuvių Amerikoje" (SLA) bus gyvas. O šią organizacijos gyvybę galite palaikyti ir Jūs, mieli skaitytojai, į organizacijos eiles įrašydami savo vaikus, vaikaičius, kitus šeimos narius arba tai padaryti paragindami savo pažįstamus iš naujai į šį kraštą atvykusiųjų tarpo!

Iki sekančio karto,

,,Tėvynės" redaktorius
Edvardas Šulaitis

Tėvynė
The Homeland

Official publication of the Lithuanian Alliance of America

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

Editor: Edvardas Šulaitis

Editorial Address:
4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

Home office:
307 W. 30th Street
New York, NY 10001
Tel: 212-563-2210
Fax: 212-331-0001

National President:
Kęstutis K. Miklas

General Manager:
Genevieve Meiliunas

A 121 YEAR HERITAGE AWAITS YOU

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

A Fraternal benefit society is seeking new members

Local organizers are needed to work for commission.

Contact LAA Vicepresident
Saulius Kuprys – tel. 708-997-1861
or LAA Secretary Genevieve Meiliunas
tel. 212-563-2210

Jau 121 metus gyvuojantis

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Fraternalinė draudimo organizacija ieško naujų narių!

Reikalingi organizatoriai – Naujų narių verbuotojai

Kreiptis į SLA viceprezidentą
Adv. Saulių Kuprį – tel. 708-997-1861
arba į SLA sekretorę Genovaitę Meiliūnienę
tel. 212-563-2210

Prisimenant Paul P. Dargį

Ilgametį SLA pirmininką

EDVARDAS ŠULAITIS

Povilo Dargio reikšmė SLA veikloje

Kaip žinome, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA) 2006-siais metais šventė savo gyvavimo 120 metų sukaktį. Šiai garbingai organizacijai, kuri praėjusio šimtmečio pirmoje dalyje vaidino svarbiausią rolę JAV gyvenusių lietuvių tarpe, yra vadovavę visa eilė žinomų veikėjų, kurių pavardės įrašytos į išeivijos istoriją stambiomis raidėmis. Tačiau vienas iš jų — Povilas Dargis, nevien tik sumaniai atliko SLA prezidento pareigas, bet jis ilgiausiai išbuvo šios organizacijos aukščiausiame poste — beveik trečdalį viso SLA gyvavimo laikotarpio: net 34 metus. Išrinktas SLA prezidentu 1956 m. Povilas Dargis sėkmingai vadovavo organizacijai iki 1990 m. pradžios, kuomet netikėta mirtis nutraukė jo darbą Susivienijime.

Spalvinga P. Dargio praeitis

P. Dargis gimė 1905 m. rugsėjo 24 d. Viekšniuose, Mažeikių apskrityje. Lietuvoje suspėjo baigti Šiaulių miesto gimnaziją. O vėliau, jau pradėjo studijuoti teisę Lietuvos universitete Kaune. Tačiau nusprendė vykti laimės ieškoti į JAV, kur atsirado 1926 m. Apsigyveno Pittsburge, Pensilvanijos valstijoje, kur išgyveno iki pat savo mirties.

Jis baigė Duquesne universiteto teisės mokyklą, vėliau dirbo Allegheney miesto apygardos kriminalinio teismo kontroliериumi, o po to apygardos teisme.

Tačiau visą savo laisvalaikį P. Dargis pašventė darbui savo tautiečių tarpe. 1933-1966 metais buvo Pittsburgo lietuvių radijo programų vedėju (šiame darbe talkino ir jo žmona Gertrūda, kuri vėliau perėmė programos vadovavimą.)

1943 m. P. Dargis Pittsburge surengė ALTo kongresą (tada jis buvo ALTo centro valdybos narys). Taip pat buvo ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandoros centro valdybos vicepirmininkas, aktyviai dirbo Tėvynės Mylėtojų Draugijoje, buvo jos vicepirmininku.

Nesvetimas jam buvo bendradarbiavimas spaudoje: turėjo netik tinkamą balsą radijo programų vedimui, bet gerai valdė ir plunksną. Bendradarbiavo įvairiuose laikraščiuose: „Naujienose", „Sandaroje", „Keleivyje" ir SLA organe „Tėvynėje".

Kada atvyko pokario metais naujieji ateiviai — „dypukai" P. Dargis buvo vienas iš tų, kurie stengėsi jos įtraukti į SLA eiles. Jo pastangų dėka Susivienijimas padidėjo gal tūkstantine naujų narių. P. Dargis prikalbino ir šių eilučių autorių stoti į organizaciją ir įsteigti naują kuopą, būnant jos pirmininku. Šiai kuopai tenka vadovauti iki šių dienų.

Susivienijimui Lietuvių Amerikoje organizacijai reikia dabar panašių žmonių kaip P. Dargis, kuris šiai organizacijai pašventė visą laisvą laiką, o išėjęs į pensiją — joje kartais darbavosi apskritą parą (tik su trumpa pertrauka miegui)

Povilui Dargiui įteikta menininko Daugvilos iš medžio išpjaustyta atminimo lenta, minint SLA šimtmečiui paminėti SLA seimo bankete. Prie mikrofono tuometinis Tėvynės redaktorius Vytautas Kasniūnas.

Amb. Simučio palaikai palaidoti Lietuvoje

Vilnius. 2007 m. gegužės 22 d. Vilniaus Antakalnio kapinėse palaidoti iškilaus Lietuvos diplomato, pirmojo atkurtos Lietuvos valstybės ambasadoriaus Jungtinėse Tautose Aniceto Simučio ir jo žmonos Janinos palaikai. Amb. Simutis mirė pernai kovo mėnesį Niujorke, sulaukęs 97-erių metų.

Anicetas Simutis gimė 1909 m. nedideliame Tirkšlių miestelyje netoli Mažeikių. Diplomato karjerą jis pradėjo 1931-aisiais, būdamas dvidešimt dvejų. Po penkerių metų darbo Užsienio reikalų ministerijoje jis 1936 m. buvo paskirtas dirbti į Lietuvos generalinį konsulatą Niujorke. Tuomet tikriausiai dar niekas nė nenumanė, kad istorija jaunam diplomatui skirs ypatingą misiją – net pusę šimtmečio atstovauti šaliai, okupantų ištrintai iš pasaulio žemėlapio.

Atsisveikinant su žymiu visuomeninku dr. Jonu Adomavičiumi

Gruodžio mėn. 15 d., atšventęs savo 95-jį gimtadienį, žymusis Čikagos lietuvių gydytojas, knygų autorius, visuomenininkas, mecenatas dr. J. Adomavičius gruodžio 20 d. ramiai iškeliavo Amžinybėn.

Visa gyvenimą buvęs kukliu žmogumi, tokiu išliko iki pabaigos: testamente buvo nurodęs, kad neruošti jokių iškilmingų viešų atsisveikinimų, pasitenkinant vien tik pamaldomis bažnyčioje.

Pamaldos vyko sausio 6 d. ryte Marquette Park Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, kuriai vėlionis priklausė, bažnyčioje. Susirinko apie 250 žmonių, kurie norėjo atiduoti pagarbą šiam tauriam tautiečiui.

Bažnyčios priekyje stovėjo uždengta urna su mirusiojo palaikais ir didoka jo jaunystės laikų nuotrauka.

Laidotuvių apeigas bažnyčioje atliko kun. dr. Arvydas Žygas, kuris taip pat atnašavo šv. Mišias už velionio sielą, pasakydamas prasmingą pamokslą. Kadangi bažnyčioje buvo būrelis lietuviškai nesuprantančių, tai evangelija ir pamokslas buvo sakomi dviem kalbomis.

Pamokslininkas, kuris velioniui davė ir paskutinį patepimą, bandė išskaičiuoti visus geruosius dr. J. Adomavičiaus darbus, kuriuos jis nesavanaudiškai darė artimui. Velionis buvo pristatytas kaip neeilinė asmenybė, atsidavusi kitiems žmonėms.

Dr. J. Adomavičiaus gerą širdį pajuto gana didelė dalis pamaldose dalyvavusiųjų žmonių, kai kurių akyse matėsi ašaros.

Pasibaigus pamaldoms kun. dr. A. Žygas urną su velionio pelenais nunešė testamento vykdytojai dr. Rožei Šomkaitei iš New Jersey. Ji pasirūpino palaikus nuvežti Lietuvon ir ten palaidoti prie dr. J. Adomavičiaus artimųjų.

Baigiant šį trumpą aprašymą, reikia pasidžiaugti, jog dr. J. Adomavičius suspėjo išleisti savo didįjį veikalą — 12-os tomų knygų seriją — „Kvieslys sveikaton", kuris yra pats geriausias paminklas. Be to, malonu pažymėti, jog jis praėjusią vasarą susilaukė iš Lietuvos valstybinio apdovanojimo už nuopelnus savo krastui, kurio jis tikrai yra vertas.

Rašančiam šias eilutes teko su dr. J. Adomavičiumi neseniai bendrauti, kalbėti ruošiant straipsnį jo 95-ojo gimtadienio proga. Tada daktaras dar aiškiai ir dalykiškai kalbėjo — visai neatrodė, kad netrukus jo neturėsime savo tarpe. Bet jau tokia buvo Aukščiausiojo valia.

Tegul jo palaikai ilsėsis tėvynėje Lietuvoje, apie kurią, jis visą laiką galvojo ir jos naudai dirbo!

Monument to Victims of Communism unveiled in DC

President Bush dedicates monument Ceremonies attended by Lithuanian Prisoners of Conscience Sister Nijolė Sadūnaitė and Msgr. Alfonsas Svarinskas

Washington, DC —The Victims of Communism Memorial was dedicated by President George W. Bush in a morning ceremony on Tuesday, June 12th. Washington's newest memorial honors the 100 million people who have been killed by communist totalitarian regimes worldwide.

"I proudly accept the Victims of Communism Memorial on behalf of the American people," said President Bush before the more than 500 people gathered at the new memorial near the Capitol. "We'll never know the names of all who perished, but at this sacred place, communism's unknown victims will be consecrated to history and remembered forever."

The dedication ceremony featured the unveiling of the "Goddess of Democracy," a bronze statue replica of the one erected by Chinese students in 1989 and destroyed by Chinese tanks in Tiananmen Square. The statue is based on America's Statue of Liberty. Its front pedestal reads, "To the more than one hundred million victims of communism and to those who love liberty." The back pedestal reads, "To the freedom and independence of all captive nations and peoples."

Through the support of the Lithuanian American Council, two representatives of Lithuania's victims of communist oppression were able to attend the ceremonies. Mngr. Alfonsas Svarinskas, was arrested by the Soviets three times, in 1946, 1958 and 1978 and spent a total of 22 years in prison and forced labor camps. Sister Nijole Sadunaite spent five years in the gulag having been arrested in 1975 for publishing the *Chronicle of the Catholic Church in Lithuania*, an underground publication. Among the 500 guests attending the ceremony, were members of the diplomatic corps, including newly appointed Ambassador of Lithuania to the United States of America, Audrius Bruzga.

Monsignor Alfonsas Svarinskas and Nijolė Sadūnaitė at the Victims of Communism Memorial in Washington, DC.

Excerpts from President George Bush's speech given at the Dedication of the Victims of Communism Memorial June 12, 2007 in Washington DC

These voices cry out to all, and they're legion. The sheer numbers of those killed in Communism's name are staggering, so large that a precise count is impossible. According to the best scholarly estimate, Communism took the lives of tens of millions of people in China and the Soviet Union, and millions more in North Korea, Cambodia, Africa, Afghanistan, Vietnam, Eastern Europe, and other parts of the globe…

The sacrifices of these individuals haunt history —- and behind them are millions more who were killed in anonymity by Communism's brutal hand. They include innocent Ukrainians starved to death in Stalin's Great Famine; or Russians killed in Stalin's purges; Lithuanians and Latvians and Estonians loaded onto cattle cars and deported to Arctic death camps of Soviet Communism. They include Chinese killed in the Great Leap Forward and the Cultural Revolution; Cambodians slain in Pol Pot's Killing Fields; East Germans shot attempting to scale the Berlin Wall in order to make it to freedom; Poles massacred in the Katyn Forest; and Ethiopians slaughtered in the "Red Terror" … We'll never know the names of all who perished, but at this sacred place, Communism's unknown victims will be consecrated to history and remembered forever.

We dedicate this memorial because we have an obligation to those who died, to acknowledge their lives and honor their memory. The Czech writer Milan Kundera once described the struggle against Communism as "the struggle of memory against forgetting." Communist regimes did more than take their victims' lives; they sought to steal their humanity and erase their memory. With this memorial, we restore their humanity and we reclaim their memory. With this memorial, we say of Communism's innocent and anonymous victims, these men and women lived and they shall not be forgotten.

The day of dedication concluded with a Gala Awards Dinner at the Marriott Hotel in Washington, DC. The Truman-Reagan Medal of Freedom was presented to William F. Buckley Jr. and Senator Henry M. (Scoop) Jackson (posthumously). Senator Jackson's medal was accepted by his daughter Anna Marie Laurence and presented by Senator Joseph Lieberman (I-Conn), and Mr. Buckley was presented with his award by former congressman and HUD secretary Jack Kemp. The evening ended with a compelling keynote address by Elena Bonner, widow of famous Soviet dissident and Nobel Laureate Andrei Sakharov.

Victims of Communism Memorial Foundation chairman Lee Edwards remarked that the memorial will "send a very clear message that one-fifth of the world's population still lives under communism and not by their choice." The foundation's next mission will be to create a Global Virtual Museum, and then a brick and mortar museum in the nation's capital region to ensure that the world will never forget the crimes and victims of communism.

Some of the attendees at the Victims of Communism Monument dedication in Washington, DC. From left: Saulius V. Kuprys, Danutė Gadeikienė, Stefa Urban, Rimas Gadeika, Editor of Daily *Draugas* Dalia Cidzikaitė; Lithuanian Honorary Consul, Washington, Vytautas Lapatinskas; Sister Nijolė Sadūnaitė; Izabelė Laučkaitė-Howes; Chairman of the Joint Baltic American National Committee, Ramūnas Kondratas; Lithuanian Honorary Consul Ingrida Bublienė; Robertas Byla; Casimir Oksas; Raimundas Sližys; Msgr. Alfonsas Svarinskas; Audronė Pakštienė; Jūratė Maciūnaitė; Mykolas Pakštys.

Atidengtas komunizmo aukoms paminklas

Atkelta nuo 1 pusl.

Prezidentas po savo kalbos dar gana ilgai bendravo su dalyviais. Įspūdis gan ryškus, kad jis gerai ir saugiai jautėsi iškilmių dalyvių tarpe. Turėjo progos pasisveikinti su lietuviais atstovais, pirmiausiai su mons. Svarinsku ir ses. Nijole Sadūnaite, ALTo atstovu Washingtone ir JBANC tarybos pirmininku dr. Ramūnu Kondratu, ALTo pirmininku adv. Sauliu Kupriu, bei Washingtono Lietuvių Bendruomenės veikėja Audrone Pakštiene su vyru, kurie pasitiko presidentą su trispalve.

Paminklas kai kam atrodė per kuklus. Tačiau jis tiek bylos kiek mes jį naudosime priminti pasauliui apie 100 milijonų nukankintų nekaltų aukų. Paminklas dar ilgai išsakys tiesą apie tą niekšybės paslaptį. Jis vis dėlto jau tapo realybe ir jo efektyvumas didele dalimi priklausys kaip mes sugebėsime mūsų kitų pergyvenimus perduoti visuomenei. Paminklas yra tik pagalbinė priemonė. Tačiau faktas, kad jis stovi didžiausios demokratinės valstybės sostinėje, jos ,,Kapitoliaus" paunksnėje yra jau didelis atsiekimas.

Po paminklo atidengimo apeigų, svečiai buvo pakviesti dalyvauti priėmime Valstybinėje gvardijos būstinėje. Čia buvo progos plačiau pakomentuoti to paminklo svarba ir jo komiteto ateities planus. Čia kalbėjo Karl Altau JBANC įstaigos vedėjas. Iš lietuvių tarpo kalbėjo prel. Svarinskas. Savo ugningoje kalboje nušvietė nepertoliausią praeitį bei dabartinę realybę Lietuvoje. Jo kalbą vertė ALTo pirmininkas Kuprys.

Popiet Heritage Foundation patalpuose ivyko plataus masto simpoziumas aptarti komunizmo nusikaltimus ir įvertinti jų pasekemes į kuriuos istorija ir pasaulis turės atsiliepti. Čia tarp kalbėtojų buvo ir lietuviams gerai žinomas (jis yra dalyvavęs ALTo suruoštuose Vasario 16-tos minėjimuose) Paul Gobel.

Vakare Marriot viešbutyje įvyko iškilmingas pokylis. Vienas iš pirmųjų kalbėtojų buvo Lietuvos Respublikos ambasadorius Bruzga, kuris pristatė iš Lietuvos atvykusius mons. Svarinską ir Seselę Sadūnaitę.

Tarp kitų kalbėtojų buvo Senatorius Joseph Lieberman, Jack Kemp, garsus konservativizmo tėvas Willliam F. Buckley Jr. Pagrindinė kalbėtoja buvo žymaus rusų mokslininko ir žmogaus teisių gynėjo Andrei Sacharovo našlė Elena Bonner, ypatingai gerai nupiešianti komunizmo nežmonišką veidą. Banketo metu paminklo statymo komiteto pirmininkas, dr. Lee Edwards, viešai padėkojo Jungtiniam Pabaltiečiu komitetui, kadangi be JBANC talkos kažin ar paminklas būtų tapęs realybe.

Oficialus Pranešimas

Pagal šiuo metu veikinačius įstatus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimai yra šaukiami kas trys metai. Ateinantis seimas įvyks ateinančių metų laikotarpyje. Tiksli data ir vietovė bus paskelbta vėliau.

Seimo metu bus pristatyta bei prisaikdinta ir naujai išrinkta SLA vykdomoji valdyba tolimesniems trims metams. Kandidatų nominacijos į naująją valdybą turi būti pravestos pradedant šiemet nuo lapkričio 15 d. iki 2008 m. sausio 31 d. ir gautos SLA centre ne vėliau 2008 m. vasario 10 d. Naujosios vykdomosios valdybos rinkimai bus pravesti ateinančių metų kovo ir balandžio mėnesiais.

Visos SLA kuopos ir pavieniai nariai, nepriklausantieji jokiai kuopai, netrukus gaus iš SLA centro visas instrukcijas ir reikiamas formas dėl nominacijų.

SLA VYKDOMOJI VALDYBA
Kęstutis K. Miklas — Prezidentas
Saulius Kuprys — Vice-prezidentas
Genovaitė Meiliūnienė — Sekretorė
Vida Penikienė — Iždininkė
Nicholas B. Boxter — Iždo globėjas
Lionginas Kapeckas — Iždo globėjas
Dr. Aldona J. Skripkus – Daktarė kvotėja

Official Announcement

According to the current by-laws of the Lithuanian Alliance of America, its conventions are convened every three years. The upcoming convention is scheduled for next year. The precise time and place will be announced shortly.

At the convention the newly elected officers will be presented and sworn in for an additional three year period. Nominations of candidates need to be made in the period commencing with November 15, 2007 and running through January 31, 2008. They must be received at the LAA offices no later than February 10, 2008.

The election of new officers will take place next year in March and April. All LAA lodges and individual members not belonging to a lodge will receive needed information and forms regarding the nomination process.

EXECUTIVE BOARD OF THE LAA
Kęstutis K. Miklas — President
Saulius Kuprys — Vice-President
Genovaitė Meiliūnienė — Secretary
Vida Penikienė — Treasurer
Nicholas B. Boxter — Trustee
Lionginas Kapeckas — Trustee
Dr. Aldona J. Skripkus – Medical Examiner

Letters Laiškai

Mielas SLA Prezidente,

SLA Auksinio Jubiliejaus (1936) albume 7 puslapyje rašoma: ,,Susivienijimo įkūrimo pradžią padarė Dr. Jono Šliūpo vadovaujamų aušrininkų idėjos veikėjų būrelis… Įkurti susivienijimą sumanymo vadais randame ,,Dr. Jonas Šliūpas, SLA garbės narys, aušrininkas, Amerikos lietuvių tautinio atbudimo žadintojas, vienas pirmųjų Susivienijimo įkūrėjų, tarnavęs SLA, Daktaro kvotėjo ir Apšvietos komisijos urėdose".

Įdomu ir tai, kad Jubiliejinio Albumo pati pirma fotografija yra skirta dr. Jonui Šliūpui.

Man, kaipo vieninteliam dr. Jono ir Grasildos Šliūpų sūnui tikrai yra labai džiugu matyti Tamstą esant naujuoju SLA prezidentu, ir ypač malonu, kad ,,Tėvynė" vėl išvydo šviesą. Esu tikras, kad gabių Edvardo Šulaičio rankų tvarkomas laikraštis bujos ir taps visus lietuvius apjungiančiu organu.

Pirmajame, atsinaujinusios ,,Tėvynė" numeryje talpinate 1936 m. SLA Seimo fotografiją ir kviečiate atpažinti tenai matomus veikėjus. Man tas ypač malonu, jeigu galiu jums prie to prisidėti. Nors jūsų spausdinta fotografija yra nepilna, gerokai apkarpyta (ir aš iš jos iškirptas tapau), bet aš turiu pilną jos atvaizdą, kuriame tarpe tėvo ir mamos matosi ir mano 6 metų jaunuolio foto. Manyčiau, kad nelabai daug suklysiu sakydamas, kad tarpe tenai matomų lietuvių gal aš tiktai vienintėlis esu likęs gyvas.

Kaip prašote, siunčiu jums tos didžiosios fotografijos kopiją atžymėjęs pavardes tenai matomų 22 žmonių.

Dar kartą linkiu Tamstai ir ,,Tėvynei" sėkmės dar daugelį metų lankyti mūsų tautiečius Amerikoje.

Jūsų Vytautas J. Šliūpas
,,Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo" prezidentas

In reference to LAA 1936 convention photo, I can identify one Baltimorean there. At the left of the row even with dr. Basanavicius' head, the third male with the little mustache between the woman and the second male is Willam F. Laukaitis, a well known Balimorian Lithuanian lawyer, who served as the Post Master General of Maryland during the Eisenhower admininstration.

A have attached a period photo of Laukaitis receiving the Order of Gediminas along with the then Governor of Maryland Harry W. Nice. There is no question on the identification. Sorry I cannot identify any one else in the

1936 LAA Convention Delegates Identified by Our Readers

Legend to the photograph above

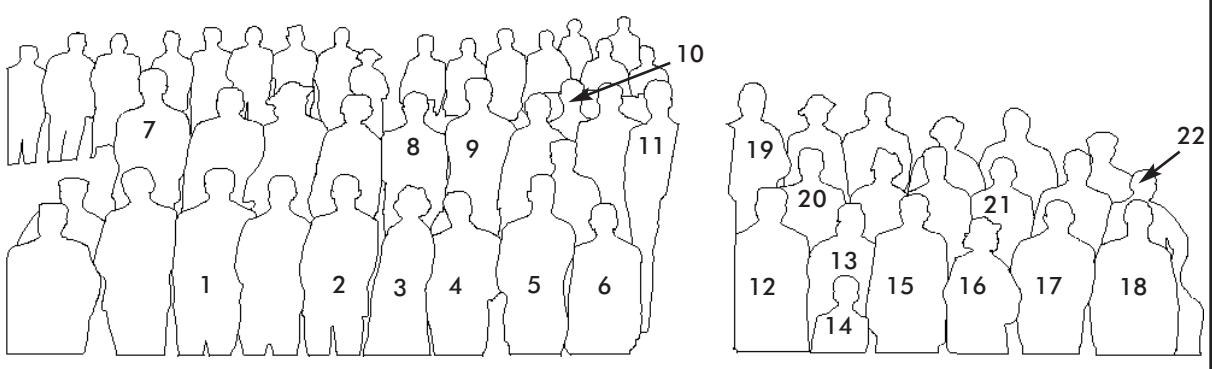

1. Mykolas Vaidyla
2. J. Miščikas
3. Miss Baltrušaitis
4. V. Bukšnaitis
5. Inž. Pijus Žiūrys
6. Vincas Ambrazevičius
7. Feliksas Žiūrys
8. Dr. Matas Vinikas (?)
9. Dr. J.S. Stanislovaitis
10. adv. William. F. Laukaitis
11. Kazys S. Karpius (?) perhaps V. Uždavinys
12. Dr. Jonas Šliūpas
13. Grasilda Šliūpienė
14. Vytukas Šliūpas
15. J. Brazauskas
16. O. Zinkiutė
17. A. J. Banišauskas
18. A.B. Strimaitis
19. adv. F. J. Bagočius
20. Dr. Pijus Grigaitis
21. Pijus N. Birštonas (?)
22. adv. Pranas Bradčiulis(?)

Photo of delgates from 1936 Lithuanian Alliance of America Convention.

photo. I know Laukaitis as our Baltimore Museum has his Order of Gediminas decoration and he was my parent's lawyer in times past.

Henry Gaidis
via e-mail

LETTER TO THE EDITOR

I saw the convention photo in the December issue, in the front row second from the left is Ziuris, next to him is Vincas Ambrazevicius, then the statue of Basanavičius. The other two, I do not know. In the second row behind Sliupas is Dr. Grigaitis next to him is a woman and next to the woman is Dr. Vitkus. In the third row from left to right is Stanislovaitis, then a woman, then a man, then Vitaitis and standing next to the statue is Uzdavinys. On the other side of the statue is Bagocius, then a woman. Between the two women is Jonas Mazukna. If you are trying to identify some of these people, I hope I helped. If you are testing us, I enjoyed it.

PS: My grandfather was a past president of the Alliance. His name is Jonas Zilius Zilinskas. I have the medal presented to him at the 1900 convention, if you are interested I could send a photo.

Al Zilius

Let's get acquainted with one of the 1936 delegates: William F. Laukaitis, Attorney at Law, Civic Leader

William F. Laukaitis (second from the left) receives the Order of Gediminas

William F. Laukaitis, was born in Baltimore, Maryland, on January 23, 1900. After graduating from the Law School of the University of Maryland in 1921, he earned a doctor's degree in 1928 at George Washington University; in 1928-29 he studied political economy at Johns Hopkins University. He was elected member of the Baltimore city, Maryland State, the Federal and American Bar Associations, and was admitted to practice before the Supreme Court of the United States. By appointment Laukaitis has held the following offices in the City of Baltimore: assistant city solicitor in 1928-32; associate and chief justice of the Traffic court in 1935-39; chief police justice in 1951-55; and postmaster from 1957 until his retirement after eight years of service. In 1952 Laukaitis was the Republican candidate for Congress in the 7th congressional District of Maryland (lost by 3000 votes). Among various civic, economic and political organizations initiated and organized by Laukaitis in Baltimore, the most notable was the Lithuanian chorus Daina (the Song). In 1945, at the time of the first Assembly of the United Nations in San Francisco, Laukaitis headed a group of observers designated by the Lithuanian American Council and sent to San Francisco for the purpose of calling the attention of the delgates at the Assembly to the fact that Lithuania and the other Baltic States, members of the League of Nations, had been reoccupied by Soviet Russia and supressed as independent states. From 1944-52 Laukaitis served as president of the Lithuanian Alliance of America, was a delegate of the Alliance to the Lithuanian American Council, and served there as one of its vice-presidents. He also was a long-time chairman of the Council of Lithuanian Societies of Baltimore.

Lithuanian Alliance of America

Paid Out Policies
Išmokėtos apdraudos

2006 ketvirčiai 3 ir 4
Quarters 3 & 4

VINCENT J. SABALAUSKY, 352 kuopa, Detroit, MI, gimęs rugpjūčio 3, 1916 m. Įsirašė 1940 m. birželio 2 d.; mirė 2006 m. birželio 28 d .

IGNAS KAUNELIS, 352 kuopa, Detroit, MI. gimęs rugsėjo 10, 1916 m. Įsirašė 1950 m. rugpjūčio 6 d.; mirė 2003 m. birželio 3 d.

STEFANIJA KAUNELIS, 352 kuopa, Detroit, MI, gimus 1915 m. gruodžio 27 d. Įsirašė 1950 m. rugpjūčio 8 d.; mirė 2003 m. rugpjūčio 5 d.

HALINA M. KLEMEJERYTE, 368 kuopa, New York, NY. gimus 1926 m. gegužės 1 d. Įsirašė 1959 m. lapkričio 6 d.; mirė 2005 m. liepos 12 d.

SUSAN F. SLEIVIS, 53 kuopa, Chelsea, MA, gimus 1910 m. gruodžio 26 d. Įsirašė 1947 m. vasario 2 d.; mirė 2003 m. gruodžio 5 d.

MARE BEREIKA, 17 kuopa, Brockton, MA, gimus 1917 m. kovo 17 d. Įsirašė 1950 m. birželio 1 d.; mirė 2004 m. gruodžio 8 d.

ALPHONSE KIZLAITIS, 301 kuopa, Cicero, IL, gimęs Lietuvoje. Įsirašė 1982 m. kovo 1 d.; mirė 2006 m. rugsėjo 15 d.

ANTANAS MIIKALAJUNAS, 75 kuopa, Los Angeles, CA. gimęs Lietuvoje. Įsirašė 1961 m. gegužės 5 d.; mirė 2005 m. gegužės 21 d. Antrą pomirtinę paėmė 1977 m. birželio 1 d.

HELEN C. CALCAGNI, 57, Worcester, MA, gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1976 m. balandžio 1 d.; mirė 2005 m. liepos 4 d.

ALBINAS NUTAITIS, 999 kuopa, New York, NY, gimęs Pennsylvania. Prie SLA prisirašė 1923 m. vasario 4 d.; mirė 1958 m. rugsėjo 10 d.

ANTANAS BRAZINSKAS, 153 kuopa, Du Bois, PA, gimęs Du Bois, PA. Prie SLA prisirašė 1946 m. rugsėjo 8 d.; mirė 2006 m. spalio 9 d.

VIKTORAS JOKUBAITIS, 245 kuopa, Newark, NJ, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1950 m. kovo 21 d.; mirė 2006 m. spalio 25 d.

VINCENT BIGELIS, 301 kuopa, Cicero, IL, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1982 m. liepos 7 d.; mirė rugpjūčio 24 d., 2006 m.

KAZYS MOSTEIKA, 275 kuopa, Springfield, IL, gimęs Westville, IL. Prie SLA prisirašė 1924 m. gegužės 11 d.; mirė 2000 m. sausio 9 d.,

JUOZAS SUKYS, 40 kuopa, Pittsburgh, PA, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1916 m. gruodžio 31 d., mirė 1977 m. vasario 12 d.

2007 ketvirtis 1
sausis-kovas
Quarter 1 Jan-March

ONA BITAUT, 999 kuopa, New York, NY, gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1955 m. gruodžio m. l d.; mirė 1990 m. sausio 1 d.

EDMUND J. GRINIUS, SR., 126-Pav. kuopa, New York, NY, gimęs Vokietijoje. Prie SLA prisirašė 1981 m. balandžio 1 d.; mirė 2004 m. birželio 1 d.

JOSEPH J. MILIŪNAS, 75 kuopa, Los Angeles, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1917 m. rugsėjo m. 1 d.; mirė 1985 m. vasario 6 d.

ONA SPEZIA, 18 kuopa, Westville, IL, gimus Westville, IL. Prie SLA prisirašė 1931 m. gruodžio 6 d.; mirė 2006 m. lapkričio 30 d.

KAZYS ALMONAS, 50 kuopa, Binghamton, NY, gimęs Chicago, IL. Prie SLA prisirašė 1930 m. rugpjūčio 5 d.; mirė 2006 m. gruodžio 6 d.

EMILIJA RAILIENE, 126-PAV, New York, NY, gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1937 m. gruodžio 3 d.; mirė 2007 m. lapkričio 13 d.

JOHN J. SAMALIS, 371 kuopa, Cambridge, MA, gimęs Cambridge, MA. Prie SLA prisirašė 1947 m. sausio 10 d.; mirė 2006 m. gruodžio 5 d.

RICHARD E. CATHELL, 198 kuopa, Akron, OHIO, gimęs Adrian, W. Virginia. Prie SLA prisirašė 1980 m. gruodžio 1 d.; mirė 2006 m. sausio 24 d.

JONAS NASVYTIS, 136 kuopa, Cleveland, OHIO, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1963 m. rugsėjo 1 d.; mirė 2005 m. kovo 19 d.

AGNIESKA LAURINAITIENE, 999 kuopa, New York, NY, gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1939 m. gruodžio 3 d.; mirė 1978 m. vasario 26 d.

RUTH SAVITCH, 126-PAV kuopa, New York, NY., gimus Cherry, IL. Prie SLA prisirašė 1939 m. vasario 5 d.; mirė 2005 m. sausio 11 d.

MARE MILIUTE, 7 kuopa, Pittston, PA, gimus Pittston, PA. Prie SLA prisirašė 1931 m. balandžio 12 d.; mirė 2006 m. gruodžio 8 d.

Check your insurance policies!

Beneficiaries: Is my named beneficiary living?

Address: Is my current address on file with the Home Office?

Please make sure that this information is current and up-to-date. Contact the Home office with any corrections.

A SPECIAL ANNOUNCEMENT

TO ALL LODGE FINANCIAL SECRETARIES, ORGANIZERS and MEMBERS of THE LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

In an effort to strengthen the organization and enliven its activity, the LAA Executive Board announces

A New Membership Drive

Newly enrolled members as well as our present members, on filling out the simplified NON-MEDICAL application (requiring no health examination) can obtain the following Insurances

- **Ordinary life**
- **20 Payment Life**
- **Single Premium Life** – The only payment is a single premium at the time of issue. This new plan is especially advantageous to young people
- **Accidental** – amount equal to life insurance. Coverage ceases at age 70. Children are not covered by Accidental Insurance.

Present members and new applicants can apply for insurance in the following amounts: From Age 1 to 75 - $1,000 to $5,000. With a favorable medical examiner's report, one can be insured to $10,000. Minimum amount of Insurance is $1,000. The application must be accompanied by payment of first year's insurance premium. In addition to the above insurances the Alliance offers TERM Insurance to Age 25. Enrolling Ages are from 1 to 21. The amount of insurance: From $1,000 to $5,000

SO, FELLOW MEMBERS, BROTHERS AND SISTERS, JOIN IN THIS IMPORTANT UNDERTAKING OF FINDING AND ENROLLING NEW MEMBERS.

THE STRENGTH OF THE ALLIANCE IS MEASURED BY THE SIZE OF ITS MEMBERSHIP!

PRANEŠIMAS

VISIEMS KUOPŲ FINANSŲ SEKRETORIAMS ORGANIZATORIAMS ir NARIAMS

Švęsdami SLA 120 metų sukaktį siekdami sustiprinti organizaciją ir pagyvinti jos veiklą, skelbiamas **naujų narių prirašymo vajus.**

Šiuo vajaus metu siūloma, kaip naujai prisirašantiems nariams, taip ir esamiems nariams, užpildžius NON-MEDICAL (be sveikatos patikrinimo) aplikacijas, įsigyti šias apdraudas

- **Viso amžiaus mokama — "Ordinary Life"**
- **20 Metų Mokama – Viso Amžiaus — "Twenty Payment Life"**
- **Vienkartiniai sumokami mokesčiai — "Single Premium"** Ši nauja apdrauda ypač naudinga vaikams ir jaunuoliams
- **Akcidentalinė apdrauda** tokioje sumoje, kokioje narys yra apsidraudęs ir galioja tik iki 70 metų amžiaus. *Vaikams akcidentalinės apdraudos neduodamos.*

Be sveikatos patikrinimo "Non Medical" apsidrausti gali: Nuo 1 iki 75 metu - $1,000 iki $5.000. Su gydylojo pažymėjimu —"Medical Examiner's Report" galima apsidrausti iki $10,000. Apdraudos suma negali buti mažesnė kaip $1,000. Kartu su aplikacija turi būti atsiųsti metiniai mokesciai. Taip pat duodama nauja pigi "TERMINUOTA" apdrauda, kuri baigiasi nariui suėjus 25 metai. Terminuota apdrauda duodama nuo 1 iki 21 metų amžiaus ir jos suma negali būti mažesnė kaip $2,000 ir nedidesnė kaip $5,000.

BROLIAI IR SESĖS, KVIEČIAME JUS VISUS ĮSIJUNGTI Į NAUJŲ NARIŲ PRIRAŠYMO VAJŲ
SUSIVIENIJIMO STIPRYBĖ – NARIŲ GAUSYBĖ

Knyga apie Lietuvos prezidentienę

Almai Adamkienei staigmena gimtadienio proga

EDVARDAS ŠULAITIS

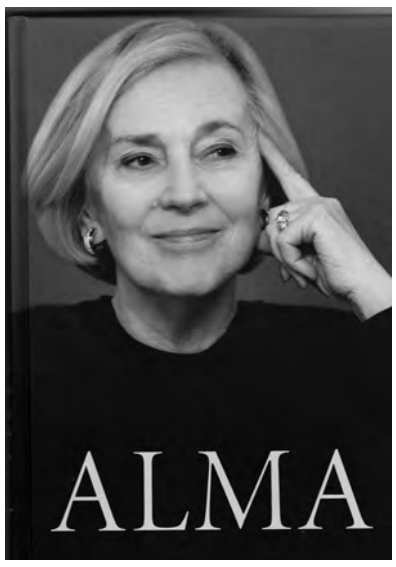

Didesnę savo gyvenimo dalį praleidusi Dėdės Samo žemėje, Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus žmona Alma čia sutiko ir savo 80-ąjį gimtadienį, vasario 10 d. Ji tuo metu kartu su savo vyru, grįždama iš atostogų Meksikoje, viešėjo JAV sostinėje, kur turėjo nemažai oficialių vizitų.

Trumpa Almos Adamkienės biografija

Alma Adamkienė (Nutautaitė) gimė Šiauliuose. Jos tėvas — Stasys Nutautas (gim. 1899 m.) buvo žinomas verslininkas, garsių firmų „Telefunken" ir „Siemens" atstovas Lietuvoje. Motina Ona Soblytė talkino savo vyrui prekyboje. (Beje, ji pasimirė tik pernai, sulaukusi daugiau nei 100 m. amžiaus. Jos palaikai iš Lietuvos buvo parvežti pernai vasarą ir čia palaidoti Lietuvių tautinėse kapinėse prie Čikagos.)

Alma buvo viena iš dviejų Nutautų dukrų, 1944-aisiais su tėvais pasitraukusių į Vokietiją. Ji baigė Eichstatto gimnaziją. Tą pačią gimnaziją baigė ir jos būsimasis vyras Valdas Adamkavičius, pavardę pasikeitęs po atvykimo į JAV, jau po judviejų jungtuvių.

Baigusi gimnaziją Alma studijavo Erlangeno universiteto Filologijos fakultete. Atsiradus galimybei išvykti į JAV, visa Nutautų šeima pajudėjo į šį kraštą ir įsikūrė Rockford, Illinois, netoli Čikagos, kur tuo metu gyveno nemažai lietuvių.

Netrukus į Ameriką atvyko ir būsimasis Lietuvos prezidentas, kuris jau Vokietijoje nusižiūrėtą Almą tuoj susirado Rockforde, nors pats buvo atvykęs į Čikagą. Po vestuvių, vykusių 1951 m. rugsėjo 1 d., pora apsigyveno pas Almos tėvus Rockford mieste.

Po nepilnų metų Alma su Valdu persikėlė į Čikagą. Vėliau persikraustė į Čikagos priemiestį Hinsdale, o vasaras praleisdavo Tabor Farm, Mičigane — vasarvietėje, kur Alma net 25 metus administravo iš turtingo tautiečio J. Bačiūno įsigytą vasarvietę. Iš viso Čikagoje ir apylinkėse Adamkai išgyveno arti pusšimčio metų.

Besidarbuodama Tabor Farmoje būsimoji prezidentienė lietuviškoje veikloje nesireiškė. Ji įsiliejo, kuomet vyras tapo (1998 m.) Lietuvos prezidentu ir jiedu persikraustė gyventi į Lietuvą. Tuomet buvo įkurtas A. Adamkienės labdaros fondas, kuris globoja bei remia vaikų namuose gyvenančius, taip pat našlaičius, vaikus su negalia.

Gimtadienio proga — „sąmokslas"

Prezidentas Valdas Adamkus gerą pusmetį rengė „sąmokslą" prieš savo žmoną Almą, — tokia antraštėle internete pasirodė žinutė. Šis „sąmoklsas" prasidėjo 2006 m. rugpjūčio mėn., kai ponia Alma Adamkienė viešėjo JAV. O tie „sąmokslininkai" — tai Juozas Kazickas, Danutė ir Gabrielius Žemkalniai, Vida Kaveckaitė-Daras, Egidijus Aleksandravičius ir pats prezidentas, sumanė išleisti knygą apie sukaktuvininkę.

Knygos sudarymą jie patikėjo „Verslo žinių" leidžiamo žurnalo „Verslo klasė" žurnalistei Ingai Liutkevičienei, o išleidimą — „Tyto alba" leidyklai. Leidinys, turintis 136 puslapius ir gausiai iliustruotas retomis, iki šiol daugiausia nespausdintomis nuotraukomis. Teigiama, jog ši knyga padės skaitytojams artimiau pažinti pirmąją šalies damą, suprasti, kokiomis vertybėmis grįstas jos gyvenimas, kokį vaidmenį ši moteris atliko prezidentui Valdui Adamkui kopiant karjeros laiptais.

Ištrauka iš naujos knygos

Pačios knygos herojės A. Adamkienės prisiminimas:

Iš namų bėgome keturiese: mano tėvai, aš ir sesuo. Dviem lagaminais ir dviem kuprinėm nešini. Prisimenu, buvo liepos menuo, mamos vardines (ji — Ona). Mama iškepė tortą, atėjo svečių. Visi valgė tortą, gėrė vyną. Kalbos buvo liūdnos, visi buvo susirupinę, žinojo, kas nutiks. Ir svarstė — važiuoti ar nevažiuoti iš Lietuvos, bet vis dėlto galiausiai nutarė, kad pasilikti neįmanoma, reikia bėgti. Vieną rytą anksti mus su seserimi pažadino tėvas. Įėjo į kambarį ir pasakė: „Kelkitės, išvažiuojam. Kraukitės daiktus į kuprines". Daug daiktų nebuvo galima imti, nes vienu sunkvežimiu turėjo važiuoti ir daugiau žmonių. Atsimenu, kaip šeimininkė krovė butiniausius daiktus į lagaminus. Ką dėjo, neatsimenu, tik atsimenu, kad mama be perstojo verkė. Šeimininkė sukrovė lagaminus ir atėjo patikrinti, ką mes su seserimi dedames. Ji atidarė sesers kuprinę, o joje buvo albumas, visa mamos kosmetika, dienoraštis, užrašai su draugių linkėjimais. „Negalima šitaip. Ką tu apsivilksi? Ką apsiausi? Nieko nepasiėmei, kur tavo batai?" — klausė šeimininkė sesers. Visa tai išmetė lauk ir įdėjo reikalingų daiktų. Taip mes išvažiavom.

Lithuanian Alliance of America: A Trustee of our Heritage and a Century of Fraternal Public Service

Become a member of the largest Lithuanian family in the World: THE LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA. Apply now.

WHO IS ELIGIBLE FOR MEMBERSHIP

All persons of Lithuanian birth or descent, and any friends of the Lithuanians community, who take the Lithuanian cause to heart, may become members and avail themselves of the life insurance and other benefits it has to offer.

LAA LIFE INSURANCE

This organization offers to its members the most needed and most popular forms of life insurance ranging from $1000.00 to $10,000.00. An applicant may choose one or more of the various classes of life insurance.

CLASSES OF INSURANCE

Whole Life Insurance with premiums payable throughout life. This insurance is not costly, but the Certificate holder must continue to pay his dues for life.

Twenty Payment Life Insurance. This is a popular form of insurance, as the insured pays premiums for 20 years. After that he discontinues paying insurance premiums, but remains insured for the rest of his life.

NON-MEDICAL INSURANCE

To ease the formalities of a medical examination for new members, the LAA offers broad usage of its Non-Medical Insurance by simply filling out the Non-Medical application, giving true facts about his or her health. All of the aforementioned classes of insurance are available to applicants up to age 50 and may be had by simply filling out the Non-Medical application for insurance not in excess of $5,000.00.

JUVENILE INSURANCE

Lithuanian youth who join the Lithuanian Alliance of America join the ranks of respected American Lithuanians who belong to this outstanding fraternal society. These young people have an opportunity to come in close contact with their ethnic roots—the Lithuanian people who have a zest for honest living and whose spirits are energetic. The Lithuanian Alliance of America offers excellent and attractive life insurance for all juveniles. Juvenile insurance classes are the same as the adult life insurance classes—Juvenile Medical and Non-Medical. Our future generations should have secure future, and the Lithuanian Alliance of America provides such security.

LAA TERM INSURANCE

This type of insurance is equally as good as the regular or conventional type. A member covered by Term Insurance is entitled to the same benefits and privileges as any other policy holder except that he or she will need to convert to Ordinary Life Insurance (See page 8)

The Legacy of North Kittitas

Lithuanians in Washington State

Vilius Žalpys

Historian Vilius Žalpys investigates Lithuanian settlements in Central Washington State. In this far corner of the American landscape, testimony of the Lithuanian immigrant experience is sparce, though evidence of lives lived and lost are witnessed in local cemeteries, one of which was established by the Lithuanian Alliance of America.

Vilius Žalpys

Near the Wenatchee National Forest on the east side of the Cascade Mountain range of central Washington is an area of small turn of the century coal mining towns called Roslyn, Cle Elum and Ronald. Many European immigrants moved here in the late 19th and early 20th century including Lithuanians. Roslyn might be known to TV viewers as it was the location for the filming of "Northern Exposure."

In 1883 Coal was discovered in Roslyn and by 1886 The Northern Pacific Railway Company began developing mines. Some 28 nationalities immigrated to Roslyn-Ronald-Cle Elum and surrounding communities."

Lithuanians started migrating here in the beginning of the 20th century. The earliest proof showing that Lithuanians were living here can be found in the 1900 census were 12 of 43 people listed as Russians are of Lithuanian descent (by cross referencing the same families in later census where they listed their native tongue as Lithuanian). Some Lithuanians arrived here from the Coal regions of Pennsylvania or Arkansas while others arrived directly from Lithuania. One such direct arrival was Mary Pikelis. The story told by a descendant Judy Plesha (Kurtinaitis);

Juozapas Kurtinatis had settled in Cle Elum, he had a job and home and was ready to get married. He sent for his girlfriend back in Lithuania to come join him. Little did he know that his girlfriend had married another, so the family sent another sister instead, Mary Pikelis. Mary arrived to the States by ship and from there continued her trip by train, crossing the United States. She cried all the way and people on the train thought she was hungry and kept offering her food.

Lithuanians continued to arrive until there were between 200-300 by 1915. As with other Lithuanian settlements in the US, people would come and go searching for better opportunities. The questions of how many Lithuanians remained in this area, where are their descendants today and are they aware of their Lithuanian heritage is the work in progress being done now.

Many Lithuanians would remain in this area but others would move on to the Coal region of Maple Valley, Seattle and Tacoma WA.

Though the coal mines attracted most of the Lithuanians who settled in Roslyn, Cle Elum and Ronald not all remained in the coal industry.

One of the living legacies left behind by the Lithuanians can be found in the Lithuanian Cemetery of Roslyn. Located in a conglomeration of 25 cemeteries all side by side like a city block of houses, all different and unique."Since 1887 land was donated by or was purchased from the Northern Pacific Company by fraternal ethnic and civic organizations for burial of their deceased members. At least 24 nationalities are represented within the nearly 5,000 graves" The Lithuanians had their ethnic cemetery as well.

Lithuanian Cemetery Established by Lithuanian Alliance of America

Roslyn is home to a small Lithuanian cemetery who's grave markers stand today as living testimony of the influx of Lithuanians to this town. The Lithuanian cemetery was established by the Lithuanian Alliance of America known in Lithuanian as *Susivienijimas Lietuvių Amerikoje*. By being a paying member of the Lithuanian Alliance of America Lodge #219 one would receive burial benefits, thus all members were entitled to use the cemetery. The cemetery was established in 1909 and by 1910 the first recorded Lithuanian burial was that of Aleksas Stratsky (Stratskis). There are 5 unnamed burials and with the help of descendants of the Cernauskas family Jim and Virginia (Osborne) Mulvihil who's family took care of the cemetery for many years four of the five names have been added. Virginia Osborne (Mulvihil/Cernauskas) has said she will share a film of her mother walking the cemetery and explaining the history and who is who. This film will assist in filling in the names of all laid to rest who do not have a grave markers.

As with other Lithuanian American cemeteries of this time period one will find various forms of Lithuanian name spellings. For a Lithuanian speaker the historical spellings are not hard to decipher into its original Lithuanian form. But for a few

A Lithuanian wedding party in North Kittitas County, Washington, in the early 1900's.

names one needs to know more than the Lithuanian language to decipher them.

The Roslyn Lithuanian cemetery appears to have approximately 46 burials. There are many reasons why there are not more Lithuanians buried there. For one, as the Coal Mines closed down many residents who had to move on to make a living elsewhere, are buried near their last home. Another reason is that some chose to be buried in the neighboring Cle Elum cemetery, and others are buried in the 25 other cemeteries surrounding the Lithuanian cemetery. Prior to 1910 Lithuanians were buried in the Polish cemetery which contains 17 Lithuanians. This Cemetery was called a Polish cemetery but of the first 19 burials all were Lithuanian speakers with the exception of two. The neighboring city of Cle Elum which is two miles down the hill from Roslyn has a cemetery which contains many Lithuanians.

A list of all Lithuanians in all the surrounding cemeteries is being compiled to form a master list. To find the remaining Lithuanians it is necessary to do some investigation. For example Lithuanian families who changed their names like; Preisias to Price, Ilgunas to Long or Tomasauskas to Thomas are harder to find. Census records, remaining Lodge name lists, birth/death records and living descendants are the key to finding these people.

Antenette Mulvihill Chernosky/Cernauskas) had overseen the care of the Lithuanian cemetery for years. When they passed away their daughter Virginia Mulvihill Osborne took over the task. Today Virginia no longer lives in the area and a descendant of the Sestokas family now oversees it. The Roslyn Cemeteries have appointed board members for each of the fraternal cemeteries. Teresa Kloss (Sestokas) is the current board member for the Lithuanian Cemetery.

Lithuanian parade in Roslyn, Washington, at the turn of the century.

Polish Cemetery?

Prior to 1909 before the Lithuanians established a Lithuanian cemetery a Polish cemetery was established and used by Lithuanians. But was this really a Polish cemetery? Perhaps the answer might be that this was a joint Polish-Lithuanian cemetery or just a Lithuanian cemetery whose founders called themselves Polish. Early Lithuanian immigrants to the United States "established mutual aid societies and parishes together with Poles. Many were familiar with the Polish language" and some Lithuanians called themselves or simply were labeled Poles or Russians. In the eastern United States Lithuanians and Poles sometimes created joint churches and cemeteries especially prior to 1900. Roslyn was no different as told by the statistics of who is buried in the Polish cemetery. Of the 31 burials that this author counted 17 are Lithuanians (5). Of the first 19 burials all but two are Lithuanian speakers. The earliest date found on the graves markers in the Polish cemetery is that of Wincentas Mickewicze (Vincentas Mickevicius). His inscription is written in Lithuanian and English with some Polish influence in the spelling of his name. His inscription reads "*Born in Kaimo Brastos 1876, died in Roslyn Aug. 8 1902, RIP*. Kaimo in English means "village" and Brastos is the name of the village. His first name is written in Lithuanian with a Polish W instead of the Lithuanian V. His surname is written in Polish/Lithuanian form.

Right: One of the earliest LIthuanian immigrant graves in North Kittitas County.

Another interesting inscription is that of Ludwikas Wenckus (Liudvikas Venckus) who's inscriptions reads *Gimi 1882, Miry Jan 26 1909, Prizulejo pri draugistes, letuwos sunu, Throop PA.* Born 1882, Died 1-26-1909, a member of the society (or Lodge), "Sons of Lithuania", Throop PA.

Glancing through old funeral records at Cascade Funeral home in neighboring Ellensburg, Washington, one will find that more often then not Lithuanians were labeled as Polish or Russian, I found Lithuanians listed as Austrian due to the fact that some parts of Poland were part of the Austrian Hungarian Empire and Lithuanians considered Poles were recorded as Austrian. Interesting is that after the establishment of the Lithuanian cemetery in 1910 all Lithuanian burials ceased to take place in the Polish cemetery. One death record found in the Catholic Church books was that of Theresa Mariona Kurtinaitis 8-12-07. The cemetery in Latin written "in cemeterio" they wrote Polish then scratched it out and wrote "Lithuanian" Much is left to investigate the facts of this cemetery's historical beginnings. There are many unknown graves in the earliest part of the cemetery where all the Lithuanians are buried. All but two Polish burials take place after 1940.

Read more about Washington Lithuanians in the next issue of *Tėvynė/The Homeland*

We Welcome Our New Members!

Sveikinam naujus narius!

Lodge 009, B. BALDAUSKAS, Cuyahoga Falls, OH
Lodge 041, KATERINA CHAPUT, Mount Vernon, NY
Lodge 041, ŠARŪNAS BUDRECKIS, Norfolk, MA
Lodge 041, LAURYNAS MISEVIČIUS, Monroe, CT
Lodge 041, J. MISEVIČIENĖ, Monroe, CT
Lodge 041, MODESTAS RIMKUS, Boston, MA
Lodge 041, TOMAS J. STUNDZA, Winthrop, MA
Lodge 73, CHRISTINE STUDER, Cincinnati, OH
Lodge 099, VIDA M. PENIKAS, E. Norwich, NY
Lodge 099, GIEDRĖ M. KUMPIKAS, Hokkis Hills, NY
Lodge 100, KEEGAN KAPOCIUS, Milwaukee, WI
Lodge 100, JOLIE P. WADDELL, Mequon, WI
Lodge 100, CARLEY KAPOCIUS, Appleton, WI
Lodge 100, N. T. KAPOCIUS, Richfield, MN
Lodge 100, KENNEDY KAPOCIUS, Greendale, WI
Lodge 126, VILIJA E. MORAN, Ashford, CT
Lodge 126 BRIAN MORAN, Ashford, CT
Lodge 126, BARRY C. WOOD, Mount Dora, FL
Lodge 126, GIEDRĖ STANKŪNAS, Cos Cob, CT
Lodge 126, NIDA J. STANKŪNAS, New York, NY
Lodge 126, SAULIUS SIRUSAS, Flemington, NJ
Lodge 126, MARIA OŽELYTĖ, Rutherford, NJ
Lodge 126, ALVIN M. FJELSTAD, Rutherford, NJ
Lodge 126, JŪRATĖ MIKLAS, Singer Island, Palm Beach, FL
Lodge 126, REGINA JANKAUSKAS, Woodhaven, NY
Lodge 126, ALFONSAS JANKAUSKAS, Woodhaven, NY
Lodge 126, AUDRONĖ TARNOK, New York, NY
Lodge 203, JOY ANN ORTH, Pittston, PA
Lodge 322, SAULIUS KUPRYS, Riverside, IL
Lodge 352, JUOZAS KIAULĖNAS, Brockton, MA
Lodge 359, LINDA LEE LOCKE, Lawrence, MA
Lodge 375, KENDRA L. ANITER, Bollingbrook, IL
Lodge 375, VALERIE KACINSKAS, Lake Worth, FL
Lodge 375, SARA KACINSKAS, Lake Worth, FL
Lodge 998, JONATHAN WINDSOR, Great Neck, NY
Lodge 998, BENJAMIN M. VYZAS, New Providence, NJ
Lodge 998, NICHOLAS BOXTER, Whitehouse Station, NJ
Lodge 998, JENNIFER BOXTER, Whitehouse Station, NJ
Lodge 998, CHRISTOPH BOXTER, Whitehouse Station, NJ
Lodge 998, ALEJANDRO J. MATUS, Manhasset, NY

Nauji nariai — tai laidas į šviesią SLA ateitį!

APDRAUDOS MOKESČIAI
INSURANCE PREMIUMS

Build security for your children—purchase Life Insurance for them.
The younger the age, the lower the rates.

LET THE LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA INSURE YOU

WHOLE, LIFE-PAID-TO AGE 85 (ANNUAL PREMIUM)

Age	$2,000	$3,000	$5,000	$10,000
1	20.62	25.95	36.55	63.10
5	21.60	27.40	39.00	68.00
15	25.28	32.92	48.20	86.40
25	29.36	39.04	58.40	106.80
40	41.48	61.72	96.20	182.40
55	82.06	118.09	190.15	370.30

TWENTY PAYMENT LIFE (ANNUAL PREMIUM)

AGE	$2,000	S3,000	$5,000	$10,000
1	22.92	29.38	42.30	74.60
5	24.40	31.60	46.00	82.00
15	29.84	39.76	59.60	109.20
25	36.70	50.05	76.75	143.50
40	55.70	78.55	124.25	238.50
55	92.34	133.51	215.85	421.70

SINGLE PREMIUM WHOLE LIFE PLAN (*One Payment Only*)

AGE	$2,000	S3,000	$5,000	$10,000
1	158	227	365	710
5	176	254	410	800
15	244	356	580	1,140
20	282	413	675	1,330
30	388	572	940	1,860

TERM LIFE INSURANCE TO AGE 25

Issue ages are from 1 to 21
Annual Premium for $2,000 is only $3.60

**ALL ABOVE RATES ARE MALE PREMIUMS —
FEMALE PREMIUMS ARE SLIGHTLY LOWER EXCEPT TERM**

Please furnish us with further details concerning the Lithuanian Alliance's insurance coverages.

NAME: _____
DATE OF BIRTH: _____
ADDRESS: _____
_____
LAA MEMBER? ❑ Yes ❑ No
AMOUNT OF INSURANCE: _____
PLAN: _____

MAIL TO:
LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA
307 W. 30th St.
New York, NY 10001

Išsikeliant?

Praneškite mums jei pakeitėte gyvenamąją vietą. Atsiųskite savo seno adreso lipinuką kartu su žemiau parašytu naujuoju adresu. Greitas atsiliepimas užtikrins, kad ,,Tėvynė" jus laiku pasieks.

Naujas adresas:
Vardas: _____
Addresas: _____
Miestas, Valstija, Zip: _____

Moving?

Please let us know — send in your old label with your new address to the home office. Your cooperation will assure you that Tevyne/Homeland will continue to reach you in a timely basis. Thank you for your cooperation.

New address:
Name: _____
Address: _____
City, State, Zip: _____